

DECIZIE

17 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către avocatul Valentin Caisîn în interesele Svetlanei Rîjanova,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Gherciu împotriva lui Serghei Belousov cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate și repunerea în termenul de depunere a cererii de chemare în judecată,

împotriva încheierii din 3 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire a Svetlanei Rîjanova împotriva deciziei din 6 noiembrie 2018 și a deciziei suplimentare din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 28 aprilie 2015, Tamara Gherciu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Belousov cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate și repunerea în termenul de depunere a cererii de chemare în judecată.

Prin hotărârea din 13 iulie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, s-a respins cererea reclamantei privind repunerea în termenul de depunere a cererii de chemare în judecată.

S-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Gherciu împotriva lui Serghei Belousov, din motivul omiterii termenului de prescripție extinctivă.

S-a încasat de la Tamara Gherciu în beneficiul lui Serghei Belousov suma de 4 800 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 4 august 2016, Tamara Gherciu a declarat apel împotriva hotărârii din 13 iulie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău.

Prin decizia din 13 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Tamara Gherciu și s-a menținut hotărârea din 13 iulie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău.

Prin decizia din 23 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarant de Tamara Gherciu, s-a casat decizia din 13 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău și s-a trimis cauza la rejudecare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Prin decizia din 6 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Tamara Gherciu, s-a casat hotărârea din 13 iulie 2016 a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău și s-a emis o hotărâre nouă, prin care:

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Gherciu împotriva lui Serghei Belousov.

S-a recunoscut valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare a terenului amplasat pe xxxxx, cu suprafața de 0,05 ha, nr. cadastral 3157106.309, încheiat la 21 iulie 2002 între Liubovi Emilianova și Tamara Gherciu;

S-a recunoscut dreptul de proprietate al Tamarei Gherciu asupra terenului amplasat pe xxxxx, cu suprafața de 0,05 ha, nr. cadastral 3157106.309.

Prin decizia suplimentară din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea înaintată de Tamara Gherciu cu privire la întoarcerea executării și s-a încasat de la Serghei Belousov în beneficiul Tamarei Gherciu suma de 4 800 lei, achitată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 1 287 de lei achitată cu titlu de cheltuieli de executare.

La 4 martie 2019, Serghei Belousov a contestat cu recurs decizia din 6 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 3 iulie a Curții Supreme de Justiție, s-au considerat inadmisibile recursurile declarate de Serghei Belousov.

La 15 noiembrie 2019, Svetlana Rîjanova a depus cerere de revizuire a deciziei din 6 noiembrie 2018 și a deciziei suplimentare din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 3 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire a Svetlanei Rîjanova împotriva deciziei din 6 noiembrie 2018 și a deciziei suplimentare din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La 19 februarie 2020, Svetlanei Rîjanova, fiind reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, a declarat recurs împotriva încheierii din 3 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, repunerea în termen, soluționarea problemei în fond, cu admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 6 noiembrie 2018 și a deciziei suplimentare din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată invocând că este ilegală și neîntemeiată.

A relatat că, fiind examinată acțiunea Tamarei Gherciu împotriva lui Serghei Belousov privind recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare și recunoașterea dreptului de proprietate, s-a emis o hotărâre prin care au fost atinse drepturile unei persoane care nu a fost atrasă în proces, și anume drepturile proprietarului bunului imobil în cauză - Svetlana Rîjanova, deoarece ea nefiind atrasă în proces, a fost lipsită de dreptul de a-și apăra interesele și drepturile, ce constituie element esențial al noțiunii generale de proces echitabil conținut în art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Consideră că decizia Curții de Apel Chișinău din 6 noiembrie 2018 și decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 9 aprilie 2019 sunt ilegale și emise cu încălcarea normelor de drept material și procedural, care urmează a fi casate, cu reținerea cauzei pentru rejudecare, din motiv că deși revizuenta Svetlana Rîjanova nu a fost antrenată în proces, prin deciziile respective ultima este lezată în drepturi.

La fel, a menționat că prin deciziile instanței de apel se încalcă drepturile patrimoniale ale recurente, prevăzute de art.6 §1 CEDO și art. 1 Protocolul 1 la CEDO (dreptul de proprietate), ceea ce denotă că concluzia Curții de Apel Chișinău din 3 februarie 2020 privind respingerea cererii de revizuire este neîntemeiată și ilegală.

Astfel, doar admiterea recursului și a cererii de revizuire depuse de către recurenta Svetlana Rîjanova, cu examinarea cauzei de către instanța de fond, cu participarea revizuintei poate să-i restabilească drepturile încălcate la nivel național, fără a fi nevoită ca Svetlana Rîjanova să se adreseze eventual la CtEDO.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Colegiul constată că recursul împotriva încheierii din 3 februarie 2020 a fost declarat la 19 februarie 2020, în termen.

În conformitate cu art. 453 alin. (3) din Codul de procedură civilă, încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară, cu excepția cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiție.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce urmează.

Inițial, instanța de recurs consideră oportun de a menționa că în sensul Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și reînnoirea judecății în cazurile expres determinate de lege.

Revizuirea oferă posibilitatea retractării unei hotărâri judecătorești definitive care se vedește a fi greșită în raport cu unele împrejurări de fapt survenite după pronunțarea acesteia. Retractarea unei hotărâri judecătorești definitive produce efecte grave pentru părți și pentru stabilitatea raporturilor juridice civile. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazurile strict determinate de lege. Pe de altă parte, însă, revizuirea constituie un remediu procesual important pentru înlăturarea acelor situații excepționale care au făcut ca o hotărâre judecătorească să fie viciată chiar în substanța sa.

Având în vedere că revizuirea ocupă un loc aparte în sistemul căilor legale de atac, Colegiul găsește oportun de a evoca doar trăsăturile distinctive speței, or,

legiuitorului a impus unele reguli de procedură specifice care se aplică acestei căi de atac și care evidențiază deopotrivă locul aparte pe care-l ocupă revizuirea în sistemul procedural.

Astfel, revizuirea făcând parte din categoria căilor extraordinare de atac, este guvernată de reguli speciale și legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv la art. 449 din Codul de procedură civilă temeiurile pentru declararea acesteia.

La caz, prezenta cerere de recurs a fost înaintată de Svetlana Rîjanova, fiind reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, împotriva încheierii din 3 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire a Svetlanei Rîjanova împotriva deciziei din 6 noiembrie 2018 și a deciziei suplimentare din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În cererea de revizuire depusă, drept temei de revizuire au fost invocate prevederile art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, motiv pentru care o considerată legală și întemeiată.

În acest context, instanța de recurs conchide că argumentele invocate în cererea de revizuire nu pot fi reținute dat fiind că, în esența sa, reprezintă niște critici aduse soluției expuse în decizia din 6 noiembrie 2018 și decizia suplimentară din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Din aceste considerente, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea contestată, întemeiat a concluzionat că motivele invocate de revizuentă nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, menționând că contractul de vânzare-cumpărare între Belousov Serghei și Rîjanova Svetlana a fost încheiat la 16 noiembrie 2018, când cauza era deja soluționată, iar dreptul de proprietate asupra bunului imobil litigios a fost recunoscut după Gherciu Tamara.

La etapa examinării cauzei, nu exista nici un temei de atragere în proces a Svetlanei Rîjanova, dreptul pretins de aceasta fiind izvorât dintr-un act juridic ulterior, care nu exista la momentul judecării cauzei.

Respectiv, instanța nu a emis o hotărâre cu privire la drepturile unei persoane care nu a fost implicată în proces, or astfel de drepturi nu existau la momentul emiterii actului judecătoresc contestat cu revizuire.

Mai mult ca atât, revizuenta nu poate deține dreptul de proprietate asupra bunului imobil litigios, deoarece, anterior încheierii contractului de vânzare-cumpărare, dreptul de proprietate asupra acestui bun a fost recunoscut după Gherciu Tamara, decizia instanței de apel fiind executorie și irevocabilă.

Prin urmare în lipsa unor temeiuri de admisibilitate a cererii de revizuire, Colegiul consideră că instanța corect a emis încheierea de inadmisibilitate a revizuirii.

Colegiul conchide că cumulul concluziilor relevate certifică în mod clar lipsa de substanță a recursului declarat de avocatul Valentin Caisîn în interesele Svetlanei Rîjanova împotriva încheierii din 3 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și cu titlu de consecință a revizuirii declarate împotriva deciziei din 6 noiembrie 2018 și a deciziei suplimentare din 9 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, circumstanțe ce desprind lipsa temeiurilor legale de declarare atât a revizuirii, cât și a recursului.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că admiterea spre examinare a cererii de revizuire în condițiile în care a fost formulată, ar încălca principiul securității raporturilor juridice și ar duce inevitabil la violarea art. 6 § 1 CEDO.

Din considerentele menționate supra instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ și nu constituie temei de admitere a recursului.

Având în vedere că încheierea recurată a fost emisă cu respectarea normelor legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Valentin Caisîn în interesele Svetlanei Rîjanova și a menține încheierea din 3 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Valentin Caisîn în interesele Svetlanei Rîjanova.

Se menține încheierea din 3 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tamara Gherciu împotriva lui Serghei Belousov cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare, recunoașterea dreptului de proprietate și repunerea în termenul de depunere a cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru